

ΣΤΕ 1323/2021 [Νόμιμη περιβαλλοντική και οικοδομική αδειοδότηση ΑΣΠΗΕ στην Πάρο]

Περίληψη

- Όπως έχει κριθεί, από το συνταγματικώς κατοχυρωμένο κανόνα της βιώσιμης ανάπτυξης συνάγεται ότι στα ευπαθή οικοσυστήματα, τα οποία αποτελούν σημαντικά στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, επιτρέπεται μόνον η εγκατάσταση και λειτουργία ήπιων τεχνικών έργων και παρεμβάσεων, κανόνας, ο οποίος ισχύει και για τα έργα παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ενέργειας. Ειδικώς δε, η συμφωνία προς την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης τεχνικών έργων που εντάσσονται σε μείζονα προγράμματα, όπως είναι, ιδίως, τα ενεργειακά, πρέπει να γίνεται με μακροπρόθεσμη προοπτική και συνολική πρόγνωση και αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον, όχι δε με αμιγώς οικονομικά ή τεχνικά κριτήρια. Κατά τη διαμόρφωση της εκτιμήσεως αυτής, βαρύνουσα σημασία έχει ο χαρακτήρας του οικοσυστήματος, στο οποίο πρόκειται να κατασκευασθεί και να λειτουργήσει το τεχνικό έργο, ως ευπαθούς, ως δυναμένου, δηλαδή, να αποσταθεροποιηθεί. Και τούτο, διότι στα ευπαθή οικοσυστήματα ισχύει ο अपαράβατος κανόνας της υποχρεωτικώς ήπιας διαχείρισής τους, η οποία είναι και η μόνη συμβατή προς την ευαίσθητη φύση τους και τον εύθραυστο χαρακτήρα της οικολογικής τους ισορροπίας.

Μεταξύ των ευπαθών οικοσυστημάτων περιλαμβάνονται και τα μικρά νησιά, τα οποία χαρακτηρίζονται από την ενότητα και τη λιτή συμμετρία του τοπίου τους, από εκτεταμένο ανάπτυγμα ακτών εν σχέσει προς την έκτασή τους, από την περιορισμένη φυσική τους βάση και από τη στενή εξάρτηση των ανθρωπογενών συστημάτων και του φυσικού περιβάλλοντος, με συνέπεια να είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε εξωγενείς παρεμβάσεις.

Όπως, εξάλλου, έχει κριθεί, ουσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη των μικρών νησιών είναι τα ειδικά χωροταξικά σχέδια, τα οποία πρέπει να προβλέπουν και να διατάσσουν στο χώρο μόνον εκείνες τις μορφές ήπιας ανάπτυξης που είναι συμβατές με την αρχή της διατήρησης αμείωτου του πολιτιστικού και φυσικού κεφαλαίου τους. Κύριος, εξάλλου, παράγων για τον καθορισμό των ορίων της φέρουσας ικανότητας των μικρών νήσων είναι το ενεργειακό τους σύστημα, από το οποίο εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό η βιώσιμη ανάπτυξή τους. Στο πλαίσιο αυτό δεν αποκλείεται η εφαρμογή μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας φιλικών προς το περιβάλλον, όπως είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για την ανάπτυξη των οποίων τα μικρά νησιά αποτελούν το κατεξοχήν προσφερόμενο πεδίο εφαρμογής τους, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνεται υπόψη η ιδιαιτερότητα του νησιωτικού χώρου. Περαιτέρω, εντός του ως άνω πλαισίου, δικαιολογημένη παρίσταται κατ' αρχήν η εισαγωγή διαφορετικών ρυθμίσεων για τα νησιά εν σχέσει προς τις λοιπές περιοχές

της ηπειρωτικής χώρας, οι οποίες, εφόσον δεν υπάγονται σε ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς, επιτρεπώς, κατ' αρχήν, υφίστανται εντονότερη παραγωγική και εν γένει αναπτυξιακή δραστηριότητα από εκείνη στην οποία υπόκειται ο νησιωτικός χώρος.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Αγγ. Μίντζια

Βασικές Σκέψεις

2. Επειδή με την αίτηση αυτή, όπως συμπληρώθηκε με το από 22.10.2012 δικόγραφο προσθέτων λόγων, ζητείται η ακύρωση: α) της ΔΠ4466/19.9.2003 αποφάσεως του Νομάρχη Κυκλάδων, με την οποία, όπως τροποποιήθηκε με την 2084/8.4.2004 όμοια απόφαση, εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι κατασκευής και λειτουργίας αιολικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 3 MW, στη θέση Ανεφάδες - Καμάρες της νήσου Πάρου, β) της 10050/4.8.2006 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με την οποία χορηγήθηκε στην εταιρεία «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» άδεια εγκατάστασης αιολικού σταθμού στην προαναφερόμενη θέση, γ) της 18440/3.11.2008 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της ίδιας Περιφέρειας με την οποία η αρχική άδεια εγκατάστασης μεταβιβάσθηκε στην εταιρεία «Δ.Ε.Η. Ανανεώσιμες Α.Ε.» και παρατάθηκε η ισχύς της για μία ακόμη διετία, και της 798/798/6.2.2009 όμοιας αποφάσεως, με την οποία η άδεια αυτή τροποποιήθηκε, κατά το μέρος που αφορούσε τον τύπο των ανεμογεννητριών του αδειοδοτηθέντος αιολικού σταθμού, και δ) της 325/28.6.2010 οικοδομικής άδειας της Υπηρεσίας Πολεοδομίας Πάρου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων, με την οποία επετράπη η εκτέλεση των απαραίτητων για τη λειτουργία του έργου δομικών κατασκευών (οικίσκος ελέγχου και θεμέλια ανεμογεννητριών).
3. Επειδή, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων η ανώνυμη εταιρεία «Δ.Ε.Η. Ανανεώσιμες Α.Ε.», στην οποία μεταβιβάσθηκε, εκτός από την άδεια εγκατάστασης, και η αρχικώς χορηγηθείσα άδεια παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (βλ. τις Δ6/Φ17.369/ οικ.20764/4.12.2001 και Δ6/Φ17.369/15413/5.9.2008 αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης).
4. Επειδή, με έγγραφο που κατατέθηκε στις 6.2.2018 η αιτούσα ζήτησε την αναβολή εκδίκασης της υπόθεσης, επισυνάπτοντας το προβλεπόμενο στο νόμο παράβολο (e- παράβολο με κωδικό 189540535958 0410 0089). Το Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα αυτό. Ενόψει τούτου, ανεξαρτήτως της έκβασης της

- δίκης, το ανωτέρω παράβολο πρέπει να επιστραφεί στους αιτούντες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 33 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8), που προστέθηκε με το άρθρο 36 παρ. 1 του ν. 4446/2016 (Α΄ 240) και ισχύει όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 40 παρ. 2 του ν. 4465/2017 (Α΄ 47).
5. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 283 (παρ. 2) του ν. 3852/2010 (Α΄ 87), σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παρ. 3 περ. ιβ΄ του ίδιου νόμου, η παρούσα δίκη, κατά το μέρος της που αφορά την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη οργάνου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων, νομίμως συνεχίζεται αυτοδικαίως κατά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (πρβλ. ΣτΕ 3991/2015). Κατά το μέρος, εξάλλου, που αφορά την προσβαλλόμενη οικοδομική άδεια, η παρούσα δίκη νομίμως συνεχίζεται κατά του Δήμου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, στον οποίο ήδη λειτουργεί «Διεύθυνση Υπηρεσιών Δόμησης», βάσει της 65193/12874/2013 αποφάσεως της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, με την οποία εγκρίθηκε ο οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας του δήμου αυτού (Β΄ 2927) [βλ. άρθρα 3 παρ. 1 και 3 περ. ιβ΄, 94 παρ. 1 και 95 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 3852/2010 (Α΄ 87), σε συνδυασμό προς το άρθρο 283 παρ. 2 του ίδιου νόμου, όπως το τρίτο εδάφιο της παραγράφου αυτής αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 παρ. 13 του ν. 4071/2012 (Α΄ 85), και το άρθρο 1 της, κυρωθείσης με το άρθρο πρώτο του ν. 4147/2013 (Α΄ 98), π.ν.π. της 31.12.2012] (πρβλ. ΣτΕ 1954/2017).
 6. Επειδή, η εκδίκαση της κρινόμενης αιτήσεως, κατά το μέρος της που στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης οικοδομικής άδειας, υπάγεται στην ακυρωτική αρμοδιότητα του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, στο οποίο και θα έπρεπε, κατ' αρχήν, να παραπεμφθεί κατά τούτο (βλ. άρθρα 1 παρ. 1 περ. θ΄ και 2 παρ. 3 του ν. 702/1977, Α΄ 268). Ενόψει, όμως, της συνάφειας της πράξεως αυτής με τις τρεις πρώτες προσβαλλόμενες αποφάσεις, οι οποίες αφορούν το ίδιο έργο και η μία προϋποθέτει την έκδοση της άλλης, η υπόθεση κρατείται και εκδικάζεται στο σύνολό της από το Συμβούλιο της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 1968/1991, για λόγους οικονομίας της δίκης (πρβλ. ΣτΕ 2464/2009, 2569/2004, 1508/2008).
 7. Επειδή, κατά τα προσκομισθέντα στοιχεία, τόσο το αιτούν σωματείο, στους καταστατικούς σκοπούς του οποίου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η προστασία του περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής των Καμαρών Πάρου, όσο και οι λοιποί αιτούντες που φέρονται ως κάτοικοι και ιδιοκτήτες αγροτεμαχίων και εξοχικών κατοικιών στην ίδια περιοχή, με έννομο συμφέρον ζητούν την ακύρωση των προσβαλλομένων πράξεων προβάλλοντας ότι από την εγκατάσταση και λειτουργία του επίδικου αιολικού πάρκου θα προκληθεί βλάβη στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής, είναι δε απορριπτέοι οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας εταιρείας. Επίσης, οι αιτούντες παραδεκτώς ομοδικούν προβάλλοντας κοινούς λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι ερείδονται στην ίδια νομική και πραγματική βάση.
 8. Επειδή, εν προκειμένω από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι οι

αιτούντες έλαβαν γνώση της εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων σε χρόνο που να καθιστά εκπρόθεσμη την υπό κρίση αίτηση ακυρώσεως, η οποία κατατέθηκε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την 25.10.2010. Δεδομένου, εξάλλου, ότι οι εργασίες κατασκευής του αιολικού σταθμού ξεκίνησαν μετά τη χορήγηση της προσβαλλομένης οικοδομικής άδειας (κατά το θέρος του 2010), η πάροδος μακρού έστω χρόνου από της εκδόσεως μερικών από τις προσβαλλόμενες πράξεις ακόμη και σε συνδυασμό με το εύλογο ενδιαφέρον των αιτούντων για τη λειτουργία του σταθμού και τη δημοσιότητα που είχε λάβει το εν λόγω ζήτημα εγκαταστάσεως ανεμογεννητριών στην τοπική κοινωνία της Πάρου, δεν μπορεί υπό τις προκειμένω συντρέχουσες συνθήκες, να οδηγήσει στη δημιουργία τεκμηρίου γνώσεως των πράξεων αυτών εκ μέρους των αιτούντων και, κατ' επέκταση, στην απόρριψη της κρινόμενης αιτήσεως ως εκπρόθεσμης. Εμπροθέσμως, κατά συνέπεια, ασκείται η υπό κρίση αίτηση, οι δε αντίθετοι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας εταιρείας πρέπει να απορριφθούν.

9. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Με την Δ6/Φ17.369/οικ.20764/4.12.2001 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, χορηγήθηκε στην εταιρεία «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» άδεια παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικό πάρκο, εγκατεστημένης ισχύος 3 MW και ετήσιας παραγωγής ενέργειας 11.334 GWh, στην περιοχή Ανεφάδες Καμαρών του Δήμου Πάρου (βλ. και την 341/3.10.2001 θετική γνωμοδότηση της Ρ.Α.Ε.). Ακολούθησε η 824/23.1.2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με την οποία χορηγήθηκε προέγκριση χωροθέτησης του έργου στην προαναφερόμενη θέση (λόφος Ανεφάδες) και, συγκεκριμένα, επί γηπέδου, συνολικής εκτάσεως 98 στρεμμάτων, το μεγαλύτερο τμήμα του οποίου αποτελούσε αγροτική έκταση, ενώ το υπόλοιπο χορτολιβαδική έκταση της παραγράφου 6β του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (βλ. και την από 4.5.1999 έκθεση - πρακτικό της Ν.Ε.ΧΩ.Π. της Ν.Α. Κυκλάδων). Για την έκδοση της αποφάσεως αυτής, με την οποία εγκρίθηκαν, πέραν των κύριων εγκαταστάσεων του αιολικού σταθμού, και τα συνοδά έργα εσωτερικής οδοποιίας, ελήφθησαν, μεταξύ άλλων, υπόψη οι απόψεις των συναρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού (βλ. 377/98 έγγραφο της ΚΑ΄ Ε.Π.Κ.Α. και 2ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων), οι οποίες δεν διατύπωσαν αντιρρήσεις για την κατασκευή του έργου. Στο πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης του αιολικού σταθμού, υπεβλήθη, ακολούθως, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, επί της οποίας εκδόθηκε η πρώτη προσβαλλόμενη νομαρχιακή απόφαση (ΔΠ4466/19.9.2003), με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι κατασκευής και λειτουργίας του επίμαχου σταθμού. Όπως προκύπτει από την απόφαση αυτή και την δι' αυτής εγκριθείσα μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, το αιολικό πάρκο προτείνεται να εγκατασταθεί σε λοφοσειρά (λόφος Ανεφάδες Καμαρών), κείμενη βορειώς του νησιού και απέχουσα πεντακόσια, περίπου, μέτρα από την

ακτή και πεντακόσια με οκτακόσια μέτρα από το χωριό Καμάρες του (πρώην) Δήμου Νάουσας Πάρου. Η επιλεγείσα θέση εγκατάστασης της μονάδας δεν εμπίπτει σε προστατευόμενη περιοχή του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 ούτε εντός περιοχής που, κατά τον χρόνο αυτό, είχε προταθεί για ένταξη στο δίκτυο Natura 2000. Σχετικά, εξάλλου, με τα χαρακτηριστικά του πάρκου, στην έγκριση περιβαλλοντικών όρων αναφέρεται ότι η συνολική εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού ανέρχεται σε 3 MW, ότι ο σταθμός θα αποτελείται από τέσσερις ανεμογεννήτριες, ισχύος 750 KW, ότι όλες οι ανεμογεννήτριες είναι οριζόντιου άξονα, τριών πτερυγίων, με ενεργό σύστημα προσανατολισμού και ότι θα εδράζονται σε θεμέλια από οπλισμένο σκυρόδεμα, που, μετά την κατασκευή τους, θα επιχωματωθούν, προκειμένου να περιορισθούν οι επιπτώσεις του έργου επί της μορφολογίας του εδάφους. Αναφέρεται, επίσης, ότι ο πύργος των ανεμογεννητριών, ο οποίος είναι χαλύβδινος και κυλινδρικός, με ελαφρά κωνικότητα, θα εδράζεται στην ίδια θεμελίωση και θα έχει ύψος 45 μέτρων και διάμετρο 3 μέτρων στη βάση, ενώ ο δρομέας των ανεμογεννητριών θα αποτελείται από τρία πτερύγια, μήκους ακτίνας 26 μέτρων, με προσανατολισμό στη διεύθυνση του ανέμου. Με την προσβαλλόμενη απόφαση καθορίσθηκαν, περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 5 π.δ/τος 1180/1981 (Α' 239), τα ανώτατα όρια θορύβου τόσο κατά τη φάση κατασκευής του σταθμού (65 db), όσο και κατά τη φάση λειτουργίας του έργου (55 db). Πέραν των εργασιών εγκατάστασης των ανεμογεννητριών (εκσκαφές θεμελίων, διαμόρφωση πλατείας πέριξ των θεμελίων κ.ά.), με την προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι κατασκευής οικίσκου ελέγχου και σύνδεσης των ανεμογεννητριών με το υφιστάμενο τοπικό σύστημα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ρητώς, αντιθέτως, εξαιρέθηκαν τα έργα βελτίωσης της προϋφιστάμενης οδού πρόσβασης (η οποία καταλήγει σε ενεργό λατομείο, σε απόσταση εξακοσίων, περίπου, μέτρων, ανατολικά του αιολικού πάρκου) και τα έργα διαμόρφωσης της εσωτερικής οδοποιίας, οι περιβαλλοντικοί όροι των οποίων εγκρίθηκαν με τη δεύτερη εκ των προσβαλλομένων αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (2084/8.4.2004). Πριν από την έκδοση της τελευταίας αυτής αποφάσεως, είχε χορηγηθεί στη «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» άδεια εγκαταστάσεως αιολικού σταθμού (22891/28.1.2004 απόφαση του Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου). Η ισχύς της άδειας αυτής, όπως τροποποιήθηκε εκ των υστέρων (βλ. την 9850/26.8.2005 απόφαση του Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου), έληξε μετά την πάροδο διετίας από την έκδοσή της. Κατόπιν τούτου, με την ήδη προσβαλλόμενη υπό στοιχείο β) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Νοτίου Αιγαίου (10050/4.8.2006) χορηγήθηκε εκ νέου στη «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» άδεια εγκαταστάσεως σταθμού ανεξάρτητης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατεστημένης ισχύος 3 MW και ετήσιας παραγωγής ενέργειας 11.334 GWh, στην προαναφερόμενη θέση (Ανεφάδες Καμαρών Πάρου). Η τελευταία αυτή άδεια μεταβιβάσθηκε στην

παρεμβαίνουσα εταιρεία με την υπό στοιχ. γ) προσβαλλόμενη απόφαση του Γενικού Γραμματέα της ίδιας Περιφέρειας (18440/3.11.2008). Με την ίδια απόφαση, η οποία εκδόθηκε κατ' αποδοχήν αντίστοιχου αιτήματος της παρεμβαίνουσας εταιρείας (αριθ. πρωτ. 16045/5.8.2008 και 18440/10.9.2008 αιτήσεις), παρατάθηκε η ισχύς της αρχικής άδειας εγκατάστασης για δύο ακόμη έτη, ήτοι μέχρι την 4.8.2010, ενώ, με μεταγενέστερη όμοια απόφασή του (798/798/ 6.2.2009), της οποίας η ακύρωση, επίσης, ζητείται με την υπό κρίση αίτηση, η αρχική άδεια εγκατάστασης τροποποιήθηκε, κατά το μέρος που αφορούσε τον τύπο των υπό εγκατάσταση ανεμογεννητριών (α/γ Enercon E-44, ονομ. ισχύος 900 KW αντί α/γ Enercon E-48, ονομ. ισχύος 800 KW). Πριν από την έκδοση της τελευταίας αυτής αποφάσεως, με την Δ6/Φ17.369/15413/5.9.2008 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (βλ. και 155/2008 θετική γνωμοδότηση της Ρ.Α.Ε.), η αρχικώς χορηγηθείσα άδεια παραγωγής είχε μεταβιβασθεί στην ήδη παρεμβαίνουσα εταιρεία. Με την προσβαλλόμενη, εξάλλου, οικοδομική άδεια (325/28.6.2010 άδεια οικοδομής της Πολεοδομίας Πάρου της Ν.Α. Κυκλάδων) επετράπη στην παρεμβαίνουσα η κατασκευή της βάσεως των τεσσάρων ανεμογεννητριών και του οικίσκου ελέγχου τους. Ήδη, με την κρινόμενη αίτηση, οι αιτούντες ζητούν την ακύρωση των προσβαλλομένων πράξεων, προβάλλοντας λόγους που αφορούν, κυρίως, τη νομιμότητα της χωροθέτησης του έργου.

10. Επειδή, στο άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ/τος 18/1989 (Α' 8), ορίζεται ότι: "Καταργείται ... η δίκη αν μετά την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως και έως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης η προσβαλλόμενη πράξη έπαυσε για οποιονδήποτε λόγο να ισχύει, εκτός αν ο αιτών επικαλείται ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης". Περαιτέρω, στην παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου, η οποία προστέθηκε με τη διάταξη του άρθρου 31 του ν. 3772/2009 (Α' 112), ορίζεται ότι: "Αν η κατά την προηγούμενη παράγραφο παύση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξεως οφείλεται στο ότι αυτή ήταν περιορισμένης χρονικής ισχύος και μετά τη λήξη της εκδόθηκε νεότερη πράξη ομοίου περιεχομένου ή στο ότι αυτή τροποποιήθηκε ή αντικαταστάθηκε με πράξη η οποία εξακολουθεί να είναι δυσμενής για τον αιτούντα, η δίκη δεν καταργείται αν ο αιτών προβάλει με δικόγραφο κατατιθέμενο έξι (6) πλήρεις ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση της υποθέσεως, σχετικό ισχυρισμό και ζητήσει τη συνέχιση της δίκης. Με το δικόγραφο αυτό, ο αιτών μπορεί να προβάλει και νέους λόγους ακυρώσεως, στρεφόμενους κατά της νέας πράξεως. Μπορεί επίσης με το ίδιο δικόγραφο να παραιτείται από την προσβολή πράξεων ή από λόγους ακυρώσεως που δεν έχουν αντικείμενο. Με αίτημα του διαδίκου, που υποβάλλεται και προφορικώς στο ακροατήριο, η συζήτηση αναβάλλεται για σύντομο χρονικό διάστημα προκειμένου να κατατεθεί και να κοινοποιηθεί στον αντίδικο το δικόγραφο αυτό, μέσα στην ίδια προθεσμία". Με την τελευταία αυτή διάταξη παρέχεται η δυνατότητα να ζητηθεί η συνέχιση της δίκης όταν η παύση της ισχύος της προσβαλλομένης

- πράξεως οφείλεται στη μεταγενέστερη έκδοση πράξεως ομοίου περιεχομένου ή στην τροποποίηση ή αντικατάστασή της με πράξη η οποία εξακολουθεί να είναι δυσμενής για τον αιτούντα (ΣτΕ 31/2013 Ολομ. 3174/2015, 2206/2016).
11. Επειδή, μετά την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως και την αποπεράτωση των εργασιών κατασκευής του έργου (βλ. την 2191/7.7.2011 βεβαίωση της Υπηρεσίας Δόμησης Νάξου και Μικρών Κυκλάδων), χορηγήθηκε στην παρεμβαίνουσα εταιρεία άδεια λειτουργίας, εικοσαετούς διάρκειας (31877/7777/26.7.2013 απόφαση της Γεν. Γραμ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου). Ακολούθησε η έκδοση της 40429/12.6.2015 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, με την οποία το επίμαχο αιολικό πάρκο, το οποίο, κατά τις διατάξεις της 1958/13.1.2012 αποφάσεως του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. (Β΄ 21), κατατάσσεται στα έργα της δεύτερης κατηγορίας του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4014/2011 (Α΄ 209), υπήχθη στις πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις του παραρτήματος Ι της 3791/21.1.2013 υπουργικής αποφάσεως (Β΄ 104). Στην απόφαση αυτή, η οποία αφορά στο κυρίως έργο και τα συνοδά έργα οδικής πρόσβασης, ενσωματώθηκαν, επίσης, κατά ρητή σχετική αναφορά, οι εγκεκριμένοι, με τις προσβαλλόμενες νομαρχιακές αποφάσεις, αρχικοί περιβαλλοντικοί όροι του έργου. Στο προοίμιο της νεότερης αποφάσεως μνημονεύεται ο ν. 4014/2011 (Α΄ 209), που άρχισε να ισχύει μετά την έκδοση της πρώτης προσβαλλομένης α.ε.π.ο., με τα άρθρα 1, 2 και 3 του οποίου αντικαταστάθηκαν αντιστοίχως τα αποτελούντα νόμιμο έρεισμα της πρώτης προσβαλλομένης α.ε.π.ο. άρθρα 3, 4 και 5 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160), με τα οποία ρυθμίζονται τα ζητήματα α) των υποκειμένων σε διαδικασία εκτιμήσεως των επιπτώσεων στο περιβάλλον έργων και δραστηριοτήτων, β) της διαδικασίας εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων και γ) του περιεχομένου των υποβλητέων κατά την διαδικασία αυτή Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Με τα δεδομένα αυτά, και με την εκδοχή ακόμη ότι η διάρκεια ισχύος της πρώτης προσβαλλομένης α.ε.π.ο., βάσει σχετικού ρητού όρου αυτής, εκτείνεται για όσο χρόνο η μονάδα της παρεμβαίνουσας διαθέτει εν ισχύ άδεια λειτουργίας, ενόψει, πάντως, της εκδόσεως της νεότερης πράξεως του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου (40429/12.6.2015) υπό το κράτος ισχύος του νέου νομοθετικού καθεστώτος (ν. 4014/2011), το οποίο διαφοροποιεί τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία εκδόσεώς της, η νεότερη αυτή πράξη, παρόλο που δεν περιέχει ρητό όρο περί καταργήσεως της αρχικής αποφάσεως, αντικατέστησε καθ' ολοκληρία την πρώτη προσβαλλομένη, η οποία, ως εκ τούτου, έπαυσε να ισχύει εν όλω, δηλαδή και ως προς τους περιλαμβανόμενους σε αυτήν περιβαλλοντικούς όρους, οι οποίοι, κατά τη ρητή σχετική αναφορά, ενσωματώθηκαν αυτούσιοι στην νεότερη πράξη, με την έκδοση της οποίας το ζήτημα ρυθμίσθηκε εξ υπαρχής από άλλο όργανο και με βάση άλλο νομοθετικό καθεστώς. Επομένως, κατά το χρόνο συζήτησης της υπόθεσης, η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση και η τροποποιητική αυτής

- είχαν αντικατασταθεί από τη μεταγενέστερη απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου (40429/12.6.2015) με την οποία το έργο υπήχθη στις πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις των εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που καθορίζονται για τους αιολικούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 5 MW. Ως εκ τούτου και εφόσον δεν προβάλλεται ότι συντρέχει περίπτωση ιδιαίτερου εννόμου συμφέροντος που θα δικαιολογούσε τη συνέχιση της δίκης παρά τη συνδρομή λόγων που επιφέρουν την κατάργησή της, κατά το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, η παρούσα δίκη πρέπει να κηρυχθεί κατηρηγμένη, ενώ η παρέμβαση δεν έχει κατά το αντίστοιχο μέρος της αντικείμενο.
12. Επειδή, εξάλλου, το κατ' επίκληση του άρθρου 32 παρ. 3 του π.δ. 18/1989 αίτημα αναβολής συζητήσεως υποθέσεως δεν γίνεται άνευ ετέρου δεκτό, αλλά μόνον εφόσον συντρέχει δικαιολογημένη αδυναμία εμπρόθεσμης κατάθεσης στη Γραμματεία του Συμβουλίου της Επικρατείας και κοινοποίησης στον αντίδικο του προβλεπόμενου στην ίδια παράγραφο δικογράφου αιτήσεως συνεχίσεως δίκης (ΣτΕ 2441/2015 επτ., 3426/2017 κ.ά.). Εν προκειμένω, πριν από τη συζήτηση της υποθέσεως υποβλήθηκε, όπως προεκτέθηκε, από τους αιτούντες το από 6.2.2018 αίτημα αναβολής συζητήσεως της υποθέσεως προκειμένου να καταθέσουν και κοινοποιήσουν στο καθ' ου δικόγραφο αιτήσεως συνεχίσεως της δίκης κατά της ανωτέρω νεότερης πράξεως του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου (40429/12.6.2015), την έκδοση της οποίας, όπως ισχυρίζονται, πληροφόρηθηκαν το πρώτον από την κατατεθείσα εισήγηση (5.2.2018). Το ως άνω αίτημα απορρίφθηκε από το Δικαστήριο, το οποίο, ενόψει του διαδραμόντος μακρού χρόνου από την έκδοση της νεότερης αυτής πράξης έως τη συζήτηση (2,5 και πλέον έτη) και εφόσον οι αιτούντες δεν επικαλέστηκαν συγκεκριμένους λόγους εξαιτίας των οποίων, παρά την συνδρομή ευλόγου ενδιαφέροντός τους, δεν κατέβαλαν προσπάθειες να πληροφορηθούν, παρά την πάροδο ιδιαίτερος μακρού χρονικού διαστήματος, την έκδοσή της, έκρινε ότι δεν δικαιολογείτο η χορήγηση της αιτούμενης αναβολής και προχώρησε στην εκδίκαση της υποθέσεως. Κατόπιν τούτων είναι απορριπτέοι προεχόντως ως αβάσιμοι οι προβαλλόμενοι με το από 13.2.2018 υπόμνημα των αιτούντων ισχυρισμοί, κατά τους οποίους με την απόρριψη του ως άνω αιτήματος αναβολής από το Δικαστήριο παραβιάστηκε το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ για το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη καθόσον στερήθηκαν του δικαιώματος να καταθέσουν δικόγραφο συνέχισης της δίκης κατά της ανωτέρω νεότερης πράξεως του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου (40429/12.6.2015). Άλλωστε, το γεγονός ότι στη νεότερη απόφαση, που, όπως προεκτέθηκε, εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν άλλων, ουσιωδώς διαφορετικών, νομοθετικών διατάξεων από εκείνες κατ' επίκληση των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων, ενσωματώθηκαν οι αρχικώς εγκεκρίμενοι περιβαλλοντικοί όροι του έργου, καθιστά την απόφαση αυτή

- συμπροσβαλλόμενη με την κρινόμενη αίτηση. Τούτο δε ανεξαρτήτως του ότι μεταξύ της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων του έργου και της εκδόσεως της νεότερης αποφάσεως μεσολάβησε διάστημα δεκατριών, περίπου, ετών, κατά το διάστημα δε αυτό επήλθαν ουσιώδεις μεταβολές στο καθεστώς επιτρεπόμενων χρήσεων της περιοχής, με την έγκριση του ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της Πάρου.
13. Επειδή, κατόπιν τούτων, άνευ αντικειμένου καθίστανται οι λόγοι ακυρώσεως που στρέφονται κατά της νομιμότητας της μη ισχυούσης πλέον, αρχικής εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων του έργου (μη δημοσιοποίηση της μ.π.ε. του έργου, απόκλιση από τις αντιρρήσεις των συναρμόδιων φορέων, λειτουργία οχλούσας εγκαταστάσεως χωρίς να τηρούνται τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια θορύβου και πλημμέλειες της μ.π.ε.).
 14. Επειδή, κατά τα λοιπά, η δίκη διατηρεί το αντικείμενό της, ενόψει άλλωστε και του ότι η κατ' αρχήν περιορισμένη χρονική ισχύς της προσβαλλόμενης άδειας εγκαταστάσεως παρατείνεται, μετά την κατασκευή του έργου, για όσο χρόνο διαρκεί η αντίστοιχη άδεια λειτουργίας του αιολικού σταθμού, η ισχύς της οποίας ορίσθηκε, εν προκειμένω, εικοσαετής (26.7.2013 - 26.7.2033). Εξάλλου, δεν τίθεται, ζήτημα αλυσιτελούς ασκήσεως της κρινόμενης αιτήσεως, όπως αβασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα εταιρεία, εκ μόνου του λόγου ότι με το άρθρο 17 του ν. 3851/2010 (Α' 85) προβλέφθηκε η υποχρεωτική επανέκδοση των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων και των αδειών παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που ακυρώθηκαν, λόγω αντιθέσεώς τους προς το προϋφιστάμενο του ειδικού χωροταξικού πλαισίου καθεστώς χρήσεων γης της περιοχής χωροθετήσεώς τους. Και τούτο, διότι η επανέκδοση των διοικητικών πράξεων, με τις οποίες καθίσταται δυνατή η λειτουργία αιολικού σταθμού, δεν χωρεί αυτοδικαίως σε κάθε περίπτωση ακυρώσεώς τους για λόγους που ανάγονται στη νομιμότητα της χωροθέτησης της αντίστοιχης εγκαταστάσεως, αλλά μόνον κατόπιν αξιολογήσεως, από τη Διοίκηση, της συμβατότητας του έργου αυτού προς τις κατευθύνσεις του ειδικού χωροταξικού πλαισίου και των μεταγενέστερων αυτού μέσων χωροταξικού σχεδιασμού, μόνον, δηλαδή, μετά από εκ νέου εκτίμηση των χωροταξικών δεδομένων της περιοχής χωροθετήσεως του έργου.
 15. Επειδή, με το ν. 2244/1994 (Α' 168) προβλέφθηκε ότι για την εγκατάσταση νέων και την επέκταση υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, απαιτείται άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας (άρθρο 3 παρ. 1) και ότι, για τη λειτουργία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, απαιτείται άδεια λειτουργίας, η οποία, επίσης, χορηγείται με απόφαση του αυτού Υπουργού, με δεκαετή ισχύ και δυνατότητα ανανέωσης (άρθρο 3 παρ. 5 και 6). Η διαδικασία έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών παραγωγής

ηλεκτρικής ενέργειας ρυθμίσθηκε με την απόφαση Δ6/Φ1/2000/6.2.2002 του Υπουργού Ανάπτυξης (Β΄ 158), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. β΄ του ίδιου ν. 2244/1994, και ρυθμίζει τη διαδικασία έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας αιολικών σταθμών, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι αδειοδοτούσα αρχή είναι η οικεία Περιφέρεια (άρθρο 2), "προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος για έκδοση άδειας εγκατάστασης ... είναι η κατοχή ισχύουσας άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας" (άρθρο 3 παρ. 2) και ότι, εάν ανακληθεί για οποιοδήποτε λόγο η άδεια παραγωγής, ανακαλούνται υποχρεωτικά η άδεια εγκατάστασης (άρθρο 11 παρ. 5) και η άδεια λειτουργίας (άρθρο 17 παρ. 4). Στη συνέχεια, με το ν. 2773/1999 (Α΄ 286) καταργήθηκαν ορισμένες διατάξεις του ν. 2244/1994 και, με το άρθρο 3 παρ. 3, εισήχθη ο κανόνας ότι, για την άσκηση οποιασδήποτε δραστηριότητας (παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια) που αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, απαιτείται προηγούμενη άδεια του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται κατόπιν γνωμοδότησης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία συνεστήθη με το νόμο αυτόν. Με το άρθρο 9 του ως άνω ν. 2773/1999 ορίσθηκε ότι «η κατασκευή εγκαταστάσεων παραγωγής και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτήν» (παρ. 1), ότι «η άδεια παραγωγής χορηγείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και στον Κανονισμό Αδειών» (παρ. 2), καθώς και ότι «η χορήγηση άδειας παραγωγής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας» (παρ. 5). Με τον ως άνω νόμο δεν ρυθμίσθηκαν ζητήματα σχετικά με τη χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία εξακολούθησαν να διέπονται από το άρθρο 3 του ν. 2244/1994, οι διατάξεις του οποίου διατηρήθηκαν σε ισχύ (πρβλ. ΣτΕ 2319/2016). Επακολούθησε ο ν. 3468/2006 (Α΄ 129), με τον οποίο μεταφέρθηκαν στην εσωτερική έννομη τάξη οι διατάξεις της οδηγίας 2001/77/ΕΚ (L. 283) «για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» και η κατ' εξουσιοδότηση αυτού (άρθρο 8 παρ. 10 ν. 3468/2006) εκδοθείσα Δ6/Φ1/οικ. 13310/18.6.2007 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (Β΄ 1153) περί της διαδικασίας έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ειδικότερα με το ν. 3468/2006 ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι η διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν από τη χορήγηση της άδειας παραγωγής (άρθρο 3 παρ. 2), ότι η χορήγηση της τελευταίας δεν απαλλάσσει τον ενδιαφερόμενο "από την υποχρέωση λήψης άλλων αδειών ή εγκρίσεων που

προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας”, ότι “η χορήγηση άδειας παραγωγής αποτελεί προϋπόθεση της υποβολής αιτήματος για τη χορήγηση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ...» (άρθρο 3 παρ. 8, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του από το άρθρο 2 παρ. 7 του ν. 3851/2010), ενώ η άδεια παραγωγής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι 25 ετών, με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρόνο, καθώς και ότι η άδεια αυτή ανακαλείται εάν εντός 24 μηνών από την έκδοσή της δεν χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης (παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3468). Τέλος, κατά τις μεταβατικές διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 27 του ως άνω νόμου, ορίστηκε ότι από την έναρξη της ισχύος του (δηλαδή από 28.6.2006), «2. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί με σκοπό τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, την έκδοση γνωμοδότησης για Π.Π.Ε.Α., τη χορήγηση έγκρισης επέμβασης ή έκδοση απόφασης παραχώρησης δασικής έκτασης, την έκδοση απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή την έκδοση άδειας λειτουργίας και για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί η σχετική διοικητική πράξη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αξιολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής των αιτήσεων αυτών».

16. Επειδή, όπως έχει κριθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης αιολικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται, μεταξύ άλλων, η εξέταση και εκτίμηση των περιβαλλοντικών και άλλων επιπτώσεων από την εγκατάσταση του σταθμού στην περίξ αυτού περιοχή, η εκτίμηση δε αυτή γίνεται, κατ’ αρχήν, κατά το στάδιο της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1650/1986 και του μεταγενέστερου ν. 4014/2011 (πρβλ. ΣΕ 3816/2010, 1508/2008, 2569/2004 7μ.). Κατά την αξιολόγηση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι όροι των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης των Περιφερειών της χώρας (βλ. ΣτΕ 4981/2014, 4891/2013, 2499/2012 Ολομ), καθώς και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Α.Π.Ε. το οποίο εγκρίθηκε με την 49828/12.11.2008 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού και της αειφόρου ανάπτυξης. [(Β’ 2464) (ΣτΕ 696/2016, 3140/2015 επταμ., 2814/2013, 2474/2011 επταμ.). Συνεπώς, εφόσον έχουν εγκριθεί οι κατά τα ανωτέρω περιβαλλοντικοί όροι και έχει παρέλθει η κατά νόμο προθεσμία προσβολής των ή έχουν προσβληθεί ανεπιτυχώς, στο επόμενο στάδιο της χορήγησης της άδειας εγκατάστασης μπορεί, κατά την έννοια των ειδικών διατάξεων του ν. 3468/ 2006, να εξετασθεί μόνον εάν, κατά την οικεία ειδική νομοθεσία, θεσπίζεται απαγόρευση εγκατάστασης του σταθμού, καθώς και ζητήματα που αφορούν τη νομιμότητα της εν λόγω άδειας κατά τη νομοθεσία αυτή, δεν μπορεί, όμως, να εξετασθεί ζήτημα καταλληλότητας του χώρου εξ εκείνων, τα οποία ήταν εξεταστέα κατά το στάδιο της έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων, ή πληρότητας της

εγκριθείσας μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣτΕ 1659/2018, 2006/2015, πρβλ. 4981/2014, 751/2014, 2569/2004 7μ.).

17. Επειδή, όπως έχει, περαιτέρω, κριθεί, από το συνταγματικώς κατοχυρωμένο κανόνα της βιώσιμης ανάπτυξης συνάγεται ότι στα ευπαθή οικοσυστήματα, τα οποία αποτελούν σημαντικά στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, επιτρέπεται μόνον η εγκατάσταση και λειτουργία ήπιων τεχνικών έργων και παρεμβάσεων, κανόνας, ο οποίος ισχύει και για τα έργα παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ενέργειας. Ειδικώς δε, η συμφωνία προς την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης τεχνικών έργων που εντάσσονται σε μείζονα προγράμματα, όπως είναι, ιδίως, τα ενεργειακά, πρέπει να γίνεται με μακροπρόθεσμη προοπτική και συνολική πρόγνωση και αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον, όχι δε με αμιγώς οικονομικά ή τεχνικά κριτήρια. Κατά τη διαμόρφωση της εκτιμήσεως αυτής, βαρύνουσα σημασία έχει ο χαρακτήρας του οικοσυστήματος, στο οποίο πρόκειται να κατασκευασθεί και να λειτουργήσει το τεχνικό έργο, ως ευπαθούς, ως δυναμένου, δηλαδή, να αποσταθεροποιηθεί. Και τούτο, διότι στα ευπαθή οικοσυστήματα ισχύει ο अपαράβατος κανόνας της υποχρεωτικώς ήπιας διαχείρισής τους, η οποία είναι και η μόνη συμβατή προς την ευαίσθητη φύση τους και τον εύθραυστο χαρακτήρα της οικολογικής τους ισορροπίας (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 2939 - 2940/2000, ΣτΕ 2425/2000, 2805 - 6/1997). Μεταξύ των ευπαθών οικοσυστημάτων περιλαμβάνονται και τα μικρά νησιά, τα οποία χαρακτηρίζονται από την ενότητα και τη λιτή συμμετρία του τοπίου τους, από εκτεταμένο ανάπτυγμα ακτών εν σχέσει προς την έκτασή τους, από την περιορισμένη φυσική τους βάση και από τη στενή εξάρτηση των ανθρωπογενών συστημάτων και του φυσικού περιβάλλοντος, με συνέπεια να είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε εξωγενείς παρεμβάσεις (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 2939 - 2940/2000, ΣτΕ 1421/2013, 3752-5/2009, 3606/2007, 413-4/2005 κ.ά.). Όπως, εξάλλου, έχει κριθεί, ουσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη των μικρών νησιών είναι τα ειδικά χωροταξικά σχέδια, τα οποία πρέπει να προβλέπουν και να διατάσσουν στο χώρο μόνον εκείνες τις μορφές ήπιας ανάπτυξης που είναι συμβατές με την αρχή της διατήρησης αμείωτου του πολιτιστικού και φυσικού κεφαλαίου τους (ΣτΕ 3752-5/2009, 3628 3836/2009). Κύριος, εξάλλου, παράγων για τον καθορισμό των ορίων της φέρουσας ικανότητας των μικρών νήσων είναι το ενεργειακό τους σύστημα, από το οποίο εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό η βιώσιμη ανάπτυξή τους. Στο πλαίσιο αυτό δεν αποκλείεται η εφαρμογή μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας φιλικών προς το περιβάλλον, όπως είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για την ανάπτυξη των οποίων τα μικρά νησιά αποτελούν το κατεξοχήν προσφερόμενο πεδίο εφαρμογής τους, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνεται υπόψη η ιδιαιτερότητα του νησιωτικού χώρου. Περαιτέρω, εντός του ως άνω πλαισίου, δικαιολογημένη παρίσταται κατ' αρχήν η εισαγωγή διαφορετικών ρυθμίσεων για τα νησιά εν σχέσει προς τις λοιπές περιοχές της ηπειρωτικής χώρας, οι οποίες, εφόσον δεν υπάγονται σε ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς,

- επιτρεπτός, κατ' αρχήν, υφίστανται εντονότερη παραγωγική και εν γένει αναπτυξιακή δραστηριότητα από εκείνη στην οποία υπόκειται ο νησιωτικός χώρος (ΣτΕ 1421/2013, 2741/2014 κ.ά.).
18. Επειδή, όπως, έχει επίσης κριθεί, λόγω της εξαιρετικής σημασίας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη διασφάλιση της επάρκειας του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και, κυρίως, την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, που αποτελεί αντικείμενο διεθνούς δεσμεύσεως της χώρας και ζήτημα έντονου κοινοτικού ενδιαφέροντος (ΣτΕ 2499/2012 Ολομ., 1226/2014, 1421-2/2013), για την εγκατάσταση και λειτουργία αιολικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαιτείται η προηγούμενη εκπόνηση χωροταξικού σχεδιασμού εθνικού ή τομεακού χαρακτήρα, αλλά αρκεί η, έστω και κατά γενικό τρόπο, πρόβλεψη της συγκεκριμένης παραγωγικής δραστηριότητας σε υπερκείμενα σχέδια χωροταξικού σχεδιασμού, όπως είναι κατεξοχήν τα κατ' άρθρο 8 του ν. 2742/1999 περιφερειακά πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης (ΣτΕ 2741/2014, πρβλ. ΣτΕ 1508/2008, 3596-7/2007, 2569/2004 κ.α.). Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή ευρίσκει, εξάλλου, πρόσθετο έρεισμα στις κατευθύνσεις της εθνικής χωροταξικής πολιτικής, η οποία, και προ της ενάρξεως ισχύος του ν. 3851/2010, ευνοούσε την ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών ενέργειας, φιλικών προς το περιβάλλον. Κατά την έννοια των ίδιων διατάξεων, οι αιολικοί σταθμοί δεν απαιτείται να χωροθετούνται μόνον σε ειδικώς καθορισμένες ζώνες υποδοχής παραγωγικών δραστηριοτήτων, αλλά αντιθέτως επιτρέπεται, κατ' αρχήν, να τοποθετούνται σε οποιαδήποτε περιοχή διαθέτει επαρκές και εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό, εξαιρουμένων των περιοχών στις οποίες, δυνάμει ρητής νομοθετικής ή κανονιστικής διατάξεως, απαγορεύεται απολύτως η εγκατάστασή τους, ρύθμιση η οποία, κατά βάση υιοθετείται και από το μεταγενέστερο της εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι διαπιστώσεις αυτές ισχύουν, κατά μείζονα λόγο, για τα μικρά νησιά, τα οποία, λόγω του χαρακτήρα τους ως ευπαθών οικοσυστημάτων, ανέχονται ήπιο μόνον ενεργειακό σύστημα που πρέπει, κατά τα ήδη εκτεθέντα, να στηρίζεται στην εφαρμογή μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας φιλικών προς το περιβάλλον, όπως είναι, κατεξοχήν, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
19. Επειδή, εξάλλου, με την Α/Φ.20/55013/4821/24.11.1975 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (Β' 1455) ολόκληρη η Πάρος χαρακτηρίσθηκε ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας, «καθ' όσον άπαντα τα εν τη νήσω τοπία είναι εξαιρετικού φυσικού κάλλους, η Πάρος δε, εκτός του ότι αρχαιολογικώς αποτελεί σημαντικώτατον χώρο, περιλαμβάνει αξιόλογα αρχιτεκτονικά συγκροτήματα ενδιαφέροντα από απόψεως της τε ελληνικής αρχιτεκτονικής και της Ελληνικής Ιστορίας». Ακολούθησε το π.δ/γμα της 19.10/13.11.1978 (Δ' 594), με το άρθρο 1 του οποίου χαρακτηρίσθηκαν ως παραδοσιακοί οι οικισμοί της

Νάουσας και της Παροικιάς. Για τις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού περιοχές της Πάρου, που, με την προαναφερόμενη υπουργική απόφαση του 1975, είχαν χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, καθορίστηκαν χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης με τις διατάξεις του από 16.6.1993 π.δ/τος (Δ' 732). Με το άρθρο 2 του διατάγματος αυτού καθορίστηκαν, ειδικότερα, οι απολύτως απαγορευμένες χρήσεις γης και οι υπό προϋποθέσεις επιτρεπόμενες χρήσεις, μεταξύ των οποίων περιελήφθησαν και οι «βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις», οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές που υποδεικνύονται από τον αρμόδιο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, μετά από γνώμη του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Πάρου και της Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (παρ. 1.1 και 2). Σχετικά με τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, στην παράγραφο 5 των γενικών όρων (παρ. V) του ίδιου άρθρου ορίζονται, περαιτέρω, τα εξής: «Δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση βιομηχανιών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων που δεν σχετίζονται με τη γεωργική παραγωγή, χώρων απόθεσης προϊόντων εξόρυξης και οικοδομικών υλικών και η λατομική εξορυκτική δραστηριότητα σε απόσταση μικρότερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) μέτρων από την ακτή ούτε σε σημεία που είναι ορατά ή βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των χιλίων (1.000) μέτρων από το περιφερειακό οδικό δίκτυο (δακτύλιο) της νήσου Πάρου και τον άξονα Αντίπαρο - Σπήλαιο. Από την ρύθμιση αυτή εξαιρούνται τα καρνάγια και οι μονάδες αφαλάτωσης».

20. Επειδή, προβάλλεται ότι η χωροθέτηση του επίμαχου αιολικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εχώρησε κατά παράβαση των διατάξεων του π.δ/τος της 16.6.1993, δεδομένου ότι επετράπη σε περιοχή που, βάσει του υφιστάμενου χωροταξικού σχεδιασμού και του ισχύοντος καθεστώτος επιτρεπόμενων χρήσεων, δεν είναι ανεκτή η ανάπτυξη αντίστοιχων δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, κατά τα προβαλλόμενα, σύμφωνα με το ισχύον, κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης αρχικής άδειας εγκατάστασης, καθεστώς επιτρεπόμενων χρήσεων στις εκτός σχεδίου και ορίων οικισμών περιοχές της νήσου Πάρου, που είχαν χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, επιτρεπόταν μεν η εγκατάσταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μόνον, όμως, υπό την συνδρομή των προϋποθέσεων που καθορίζονταν από τις διατάξεις του από 16.6.1993 π.δ/τος, το οποίο εκδόθηκε κατ' επίκληση των εξουσιοδοτικών διατάξεων των άρθρων 9, 10 παρ. 2, 11, 14 και 17 του ν.δ/τος της 17.7/16.8.1923 (Α' 228, βλ. ΠΕ 286/1993 και ΣτΕ 4741/1995) οι οποίες δεν συντρέχουν εν προκειμένω εφόσον, όπως προκύπτει από σχετικό απόσπασμα χάρτη της Γ.Υ.Σ. (No 7539/6,8), η απόσταση του αιολικού σταθμού της παρεμβαίνουσας από την ακτή δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα μέτρα, ενώ, λόγω του μεγέθους του, είναι ορατός από το περιφερειακό οδικό δίκτυο του νησιού και από τους παραδοσιακούς του οικισμούς. Περαιτέρω, προβάλλεται, συναφώς ότι η εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έρχεται σε αντίθεση και με τις κατευθύνσεις του χωροταξικού

σχεδιασμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η κατά προτεραιότητα θεσμοθέτηση προστατευτικού καθεστώτος σε περιοχές που, όπως η επίμαχη, έχουν χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (βλ. άρθρο 3 παρ. Β.3.4, Γ.1., Γ.6.1. και Δ.3). Οι λόγοι αυτοί, αναγόμενοι στον αποκλεισμό της χωροθέτησης του επίμαχου αιολικού πάρκου, παραδεκτώς μεν προβάλλονται, κατά τα εκτεθέντα στη σκέψη 12, αλλά είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Και τούτο διότι, ανεξαρτήτως του ότι, κατά ρητή πρόβλεψη της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2244/1994, τα αιολικά θεωρούνται ως ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις (ΣτΕ 1431-3/2015, 1420-3/2015, 4012/2008 κ.ά.), η εφαρμογή των προβλεπόμενων στο ως άνω διάταγμα περιορισμών δεν εκτείνεται και στις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες, κατά τη ρητή επίσης διατύπωση της ίδιας διάταξης του άρθρου 3 παρ. 4 του ν. 2244/1994 (που προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ. 7 εδάφ. τρίτο του ν. 2941/2001), υπάγονται μεν, κατ' αρχήν, στις περί βιομηχανικών εν γένει εγκαταστάσεων διατάξεις του άρθρου 4 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (270 Δ΄) μόνον, όμως, ως προς την εφαρμογή των όρων και περιορισμών δομήσεως που καθορίζονται με το ως άνω διάταγμα για τα οικεία κτίσματα και, ως εκ τούτου, δεν αντιμετωπίζονται, άνευ ετέρου και εν συνόλω, ως βιομηχανικές εγκαταστάσεις για τις ανάγκες εφαρμογής κάθε διατάγματος που καθορίζει χρήσεις γης σε εκτός ορίων οικισμού περιοχές της χώρας. Συνεπώς, ενόψει όσων έχουν ήδη εκτεθεί σχετικά με τη φύση και τα χαρακτηριστικά των αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τη δυνατότητα χωροθετήσεώς τους σε περιοχές που δεν έχουν καθορισθεί ως ζώνες ανάπτυξης αντίστοιχων δραστηριοτήτων (πρβλ. ΣτΕ 2741/2014), οι εγκαταστάσεις αυτές επιτρεπώς εν προκειμένω αναπτύσσονται, εφόσον άλλωστε, δεν περιλαμβάνονται στις ρητώς απαγορευόμενες από το διάταγμα του 1993 χρήσεις. Το συμπέρασμα τούτο δεν αναιρείται εκ μόνης της μεταγενέστερης προβλέψεως, στο άρθρο 22 του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ως προς την ανάγκη τροποποιήσεως του διατάγματος περί καθορισμού των χρήσεων γης στις εκτός οικισμών περιοχές της νήσου Πάρου, όπως εσφαλμένα διατείνονται οι αιτούντες, καθόσον η αναφορά αυτή δεν γίνεται προς τον σκοπό της άρσης της υποτιθέμενης συγκρούσεως μεταξύ των δύο διαφορετικού επιπέδου σχεδιασμών, αλλά προς άρση των εύλογων αμφιβολιών που δημιουργούνται σχετικά με το επιτρεπτό ή μη της χωροθέτησης εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, λόγω της ελλείψεως ειδικών προβλέψεων στον υποκείμενο τοπικού επιπέδου σχεδιασμό. Η ερμηνεία αυτή εναρμονίζεται, επιπλέον και με τις γενικές κατευθύνσεις του εγκριθέντος, κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αρχικής άδειας εγκαταστάσεως, περιφερειακού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού, το οποίο, θέτοντας ως στρατηγικού χαρακτήρα στόχο της ενεργειακής πολιτικής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου τη

σταδιακή αντικατάσταση των συμβατικών μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με εναλλακτικές μορφές ηλεκτροπαραγωγής φιλικές προς το περιβάλλον και προωθώντας την εκμετάλλευση του αιολικού δυναμικού των νησιών, ευνοεί την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και επιτρέπει, κατ' αρχήν, την εγκατάσταση αιολικών σταθμών σε όσες περιοχές δεν απαγορεύεται ρητώς η δραστηριότητα αυτή βάσει των υφιστάμενων χρήσεων γης ή ειδικού προστατευτικού νομοθετικού καθεστώτος για συγκεκριμένες περιοχές ή κατηγορίες περιοχών του εθνικού χώρου. Εξάλλου, ναι μεν στους στόχους του οικείου περιφερειακού χωροταξικού πλαισίου περιλαμβάνεται και η προστασία του νησιωτικού χαρακτήρα και του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος των Κυκλάδων, οι παράγοντες, όμως, αυτοί έχουν επαρκώς συνεκτιμηθεί κατά τη διαμόρφωση της ενεργειακής πολιτικής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με την οποία, όπως έχει ήδη εκτεθεί, προκρίνεται η αξιοποίηση του υψηλού αιολικού δυναμικού των νησιών, τα οποία αποτελούν τον κατεξοχήν χώρο για την ανάπτυξη ήπιων μορφών ενέργειας (ΣτΕ 2741/2014, πρβλ. ΣτΕ 1501/2013). Οι κατευθύνσεις του περιφερειακού σχεδιασμού, οι οποίες αποτελούν, παραλλήλως, και προτεραιότητες της εθνικής ενεργειακής πολιτικής, υιοθετούνται και από Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το οποίο τυγχάνει ευθείας και αποκλειστικής εφαρμογής σε περίπτωση που τα υποκείμενα χωροταξικά σχέδια ή τα λοιπά μέσα εφαρμογής του χωροταξικού σχεδιασμού δεν ενσωματώνουν πλήρως τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητές του. Ειδικότερα στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, το οποίο ίσχυε κατά την έκδοση μεταγενέστερων της αρχικής άδειας εγκατάστασης πράξεων που συμπροσβάλλονται, δεν περιλαμβάνει στις «περιοχές αποκλεισμού και [τις] ζώνες ασυμβατότητας» του άρθρου 6 αυτού τις περιοχές που έχουν χαρακτηρισθεί, κατά τις διατάξεις του ν. 1469/1950, σε συνδυασμό με το άρθρο 52 του ν. 5352/1932, ως ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους και δεν έχουν χαρακτηρισθεί και ως περιοχές προστασίας της φύσης κατά τις διατάξεις του ν. 1650/1986, (ΣτΕ 1983/2017, 3164/2015 7μ.). Περιορισμοί και, πολλώ μάλλον, απαγόρευση εγκατάστασης ανεμογεννητριών δεν επιβάλλεται, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνουν οι αιτούντες, ούτε από το ν. 2941/2001, κατ' επίκληση του οποίου εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες άδειες εγκατάστασης, ο οποίος δεν απαγορεύει άνευ ετέρου την χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ εντός των τοπίων ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, ο λόγος ακυρώσεως, σύμφωνα με τον οποίο μη νομίμως επετράπη με τις προσβαλλόμενες πράξεις η εγκατάσταση του αιολικού σταθμού εντός περιοχής που προστατεύεται λόγω του ιδιαιτέρου φυσικού της κάλλους, είναι, όπως διατυπώνεται, απορριπτέος ως αβάσιμος. Το περαιτέρω δε τιθέμενο από τους αιτούντες ζήτημα, της συμβατότητας του αιολικού σταθμού προς τις κατευθύνσεις του νεότερου χωροταξικού σχεδιασμού της νήσου Πάρου δεν είναι εν πάση περιπτώσει, εξεταστέο στο πλαίσιο της

- παρούσας δίκης.
21. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται επιπλέον ότι μη νομίμως η επίμαχη μονάδα χωροθετείται σε απόσταση μικρότερη των 500 μέτρων από τα όρια του οικισμού των Καμαρών (Ανεφάδες) και βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με το σπήλαιο «Σχίσματα» και τον βυζαντινό ναό του Αγίου Ιωάννη καθώς και σε μικρή σχετικά απόσταση από τους παραδοσιακούς οικισμούς της Νάουσας και της Παροικιάς (π.δ/γμα της 19.10/13.11.1978). Ο λόγος αυτός ακυρώσεως ανάγεται σε ζητήματα καταλληλότητας του χώρου και πληρότητας της μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ως εκ τούτου απαραδέκτως προβάλλεται επ' ευκαιρία αμφισβητήσεως της νομιμότητας της άδειας εγκαταστάσεως του επίμαχου αιολικού σταθμού (ΣτΕ 2006/2015).
 22. Επειδή, εξάλλου, η Δ6/Φ1/2000/6.2.2002 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που, όπως προεκτέθηκε, ρυθμίζει τη διαδικασία έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας αιολικών σταθμών και η οποία, δυνάμει των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 27 του ν. 3468/2006 είναι εν προκειμένω εφαρμοστέα δεδομένου ότι οικεία αίτηση έχει κατατεθεί στις 8.2.2006, ορίζει, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 12 τα εξής: «1. Η ελάχιστη απόσταση οποιασδήποτε ανεμογεννήτριας από την πλησιέστερη ανεμογεννήτρια γειτονικού αιολικού σταθμού, διαθέτοντος ισχύουσα άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή εγκατάστασης ή επέκτασης, πρέπει να ισούται με το επταπλάσιο της διαμέτρου της μεγαλύτερης πτερωτής των εν λόγω ανεμογεννητριών. ...».
 23. Επειδή, προβάλλεται ότι κατά παράβαση του εν λόγω άρθρου 12 παρ. 1 της ως άνω Δ6/Φ1/2000/6.2.2002 αποφάσεως του Υπουργού Ανάπτυξης, με τις οικείες άδειες επετράπη η εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε απόσταση μικρότερη των καθοριζόμενων, με τις ως άνω διατάξεις, ελάχιστων αποστάσεων ασφαλείας. Κατά τα αναλυτικώς διαλαμβανόμενα στο εισαγωγικό δικόγραφο, καμία από τις τέσσερις ανεμογεννήτριες του αδειοδοτηθέντος αιολικού πάρκου δεν πληροί την ελάχιστη απόσταση ασφαλείας από την πλησιέστερη προς αυτές ανεμογεννήτρια, η οποία πρέπει κατά νόμον να αντιστοιχεί στο επταπλάσιο της διαμέτρου της μεγαλύτερης πτερωτής ($52 \times 7 = 364 \mu.$). Ο λόγος, όμως, αυτός είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη νομική εκδοχή. Και τούτο διότι, κατά τη ρητή διατύπωση της ως άνω διατάξεως, οι αξιούμενες από αυτήν ελάχιστες αποστάσεις αφορούν σε αποστάσεις μεταξύ γειτονικών αιολικών πάρκων και όχι μεταξύ ανεμογεννητριών του ίδιου αιολικού σταθμού.
 24. Επειδή, με το άρθρο 8 παρ. 4 του ν. 3468/2006, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο εκδόσεως της με στοιχ. γ' προσβαλλόμενης αποφάσεως (3.11.2008), με την οποία, εκτός των άλλων, παρατάθηκε η ισχύς της αρχικής άδειας εγκαταστάσεως του επίμαχου αιολικού σταθμού, ορίζονταν τα εξής: «Η άδεια εγκατάστασης ισχύει για δύο (2) έτη και μπορεί να παρατείνεται, κατά ανώτατο όριο, για ίσο χρόνο, μετά από αίτηση του κατόχου της, εφόσον: α) κατά τη λήξη της διετίας έχει εκτελεσθεί έργο, οι δαπάνες του οποίου

- καλύπτουν το 50% της επένδυσης ή β) δεν έχει γίνει έναρξη εκτέλεσης του έργου για λόγους που, αποδεδειγμένα, δεν οφείλονται σε παράλειψη ή σε οποιασδήποτε μορφής υπαιτιότητα του κατόχου της άδειας εγκατάστασης, με την προϋπόθεση ότι έχουν συναφθεί οι αναγκαίες συμβάσεις για την προμήθεια του εξοπλισμού ο οποίος απαιτείται για την υλοποίηση του έργου. Η σύναψη συμβάσεων κατά το προηγούμενο εδάφιο δεν απαιτείται, αν υφίσταται δικαστική αναστολή εκτέλεσης της άδειας εγκατάστασης». Με τις διατάξεις αυτές παρασχέθηκε, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα διετούς παρατάσεως της διάρκειας ισχύος της άδειας εγκαταστάσεως έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Υπό τα δεδομένα αυτά και εφόσον με την κρινόμενη αίτηση δεν αμφισβητείται η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, επιτρεπτός, με τη δεύτερη εκ των προσβαλλομένων αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (18440/3.11.2008), παρατάθηκε για δύο έτη η διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας εγκαταστάσεως του αιολικού σταθμού της παρεμβαίνουσας. Κατά συνέπεια, ο περί του αντιθέτου λόγος ακυρώσεως, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.
25. Επειδή, περαιτέρω προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη οικοδομική άδεια είναι ακυρωτέα δεδομένου ότι έχει εκδοθεί κατά παράβαση της παραγράφου 10 των γενικών όρων του άρθρου 2 του π.δ/τος της 16.6.1993, σύμφωνα με την οποία, για κάθε έργο υποδομής που εκτελείται από οργανισμό κοινής ωφέλειας, απαιτείται προηγούμενη έγκριση της σχετικής μελέτης από την Ε.Π.Α.Ε. Η τήρηση της διαδικασίας αυτής επιβάλλεται, εξάλλου, κατά τα προβαλλόμενα, και από το άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 2244/1994, στο οποίο ορίζεται ότι, για την έκδοση οικοδομικής άδειας για την κατασκευή εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, απαιτείται έγκριση της Ε.Π.Α.Ε. σε περιπτώσεις που, όπως εν προκειμένω, οι σχετικές εργασίες πρόκειται να εκτελεσθούν σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, διεπόμενες, ως προς την πολεοδομική τους ανάπτυξη, από ειδικά διατάγματα. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος, κατά το πρώτο σκέλος του, ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη νομική εκδοχή. Και τούτο διότι η απαίτηση περί προηγούμενης εγκρίσεως από την Ε.Π.Α.Ε. της μελέτης έργων υποδομής, κατά τη ρητή διατύπωση της ως άνω διατάξεως, αφορά σε έργα που εκτελούνται από «οργανισμούς κοινής ωφέλειας», στους οποίους δεν συγκαταλέγεται η παρεμβαίνουσα εκ μόνου του λόγου ότι είναι θυγατρική της Δ.Ε.Η. Α.Ε. Ανεξαρτήτως τούτου, πάντως στα τοπογραφικά διαγράμματα και τα διαγράμματα κάλυψης, που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της προσβαλλομένης οικοδομικής άδειας, έχει τεθεί η από 2.8.2009 έγκριση της προέδρου του Σ.Χ.Ο.Π. Επαρχείου Νάξου, τύπος που αναπληρώνει την αντίστοιχη έγκριση της Ε.Π.Α.Ε., η οποία, κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 5 παρ. 12 περ. γ' του ν. 2940/2001, δεν απαιτείται, στις περιπτώσεις που προβλέπεται η σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιών του Υπουργείου Αιγαίου, όπως εν προκειμένω [(άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ/τος 326/2000 (Α' 267) και άρθρο 1 του π.δ/τος 47/2001 (Α' 33)]. Απορριπτέος, κατά συνέπεια, ως αβάσιμος είναι,

- και εξ αυτού του λόγου, ο σχετικός λόγος ακυρώσεως.
26. Επειδή, στο άρθρο 1 περ. α΄ του π.δ/τος 24/1985 (Α΄ 270), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 10 του ν. 3212/2003 (Α΄ 308), ορίζονται τα εξής: «Οι όροι και περιορισμοί δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων, κωμών και οικισμών ή εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών των στερουμένων ρυμοτομικού σχεδίου, που καθορίστηκαν με το από 6.10.1978 π.δ/γμα (ΦΕΚ 538/Δ) ως ισχύει τροποποιούνται ως εξής: «α) Ελάχιστο εμβαδόν γηπέδου 4.000 τετραγωνικά μέτρα και πρόσωπο σε κοινόχρηστο δρόμο είκοσι πέντε (25) μέτρα. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου που αφορά στο ελάχιστο πρόσωπο δεν ισχύει για την ανέγερση κτιρίων των άρθρων 2 [γεωργικά, βιομηχανικά, ειδικά] και 3, εφόσον εξυπηρετούνται από αγροτικούς ή δασικούς δρόμους, καθώς και ορειβατικών καταφυγίων, η ανέγερση των οποίων επιτρέπεται κι σε γήπεδα που εξυπηρετούνται αποκλειστικά από μονοπάτια» . . . ».
27. Επειδή, ο προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως κατά τον οποίο η προσβαλλόμενη οικοδομική άδεια είναι ακυρωτέα καθόσον το γήπεδο, εντός του οποίου εγκαταστάθηκε ο αιολικός σταθμός της παρεμβαίνουσας (το οποίο αποτελούσε τμήμα ευρύτερης εκτάσεως εξήντα, περίπου, στρεμμάτων), δεν είχε πρόσωπο επί κοινόχρηστης οδού, πλάτους εικοσιπέντε μέτρων, κατά τις απαιτήσεις του άρθρου 1 περ. α΄ του π.δ/τος 24/1985, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 10 του ν. 3212/2003, είναι απορριπτέος προεχόντως ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Και τούτο διότι από την ισχύ των ανωτέρω γενικών διατάξεων τις οποίες επικαλούνται οι αιτούντες εξαιρούνται ρητώς τα βιομηχανικά κτίρια και κατά συνεκδοχή και οι αιολικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι, κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 7 εδάφ. τρίτο του ν. 2941/2001 «υπάγονται στις περί βιομηχανικών εν γένει εγκαταστάσεων διατάξεις του άρθρου 4 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ΄ 270) για την εκτός σχεδίων πόλεων δόμηση, καθώς και σε κάθε άλλη ειδική διάταξη του ίδιου προεδρικού διατάγματος, που αφορά σε έργα της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε., ανεξάρτητα από το φορέα υλοποίησής τους.».